

Rodr. in Comp. ref. 119. numer. 5. Port. ver. Simonia num. 6. Pignatelli tom. 10. consult. 44. Diana cit. Cajet. Filliuc. & alii apud ipsum. Quia Prælaturæ sunt beneficia Regularia, & habent annexam authoritatem, & jurisdiccionem spiritualem: ut in n. 1209. Insuper Diffinitoratus, &c. (quod etiam est commune Prælaturis) sunt officia Ecclesiastica, annexam habentia authoritatem spiritualem.

1246 Tum quia jupatronatus, seu jus ad præsentandum, item jus ad beneficium conferendum, seu ad eligendum, vendi non potest sine labe simoniae; quia ordinatur ad beneficium, cui est annexum munus spirituale: ita & Diffinitoratus, &c. qui dat jus ad eligendum Prælatos Regulares.

1247 Insuper addo, hujusmodi simoniacum ipso jure contrahere excommunicationem. Ita citati DD. cum Sorbo, qui refert Bullas Pauli II. Pii IV. & Pii V. infligentes poenas excommunicationis latæ sententiae, & privationis ipso facto ab officio, vel beneficio simoniæ adepts, & inhabilitatis ad alia. Ubi nomine officiorum usi sunt Pontifices. Et quidem de dictis Prælaturis, & officiis, verificatur definitio simoniae: de num. 1201.

Q U A E R E S. II.

1248 An sit simoniaca commutatio Prælaturarum, & officiorum Regularium.

Sine labe simoniæ potest commutari etiam ex pacto spirituale pro spirituali v. gr. Reliquia pro Reliquia, Missa pro Missa, quia simonia est commutatio rei spiritualis, aut spirituali annexæ, pro pretio temporali.

1249 At hac commutatio est simoniaca, si fiat in beneficiis, idque ex Jure Canonico, ex cap. Dei hoc autem, de simonia. Ita Com. Unde commutatio spiritualis pro spirituali non est censenda simoniaca, nisi in casibus expressis in jure.

1250 Hinc difficultas oritur: An sit simoniaca commutatio Prælaturarum, & Officiorum Regularium? de n. 1243. Non esse simoniacam tenet Sanchez, Victorin. & Sotus apud Dian. p. 4. tract. 4. ref. 150. & alii de num. 1243. ob rationem ibi allataam. Et sic dicunt, non committere simoniæ electores, si inter se convenient hoc pacto: si tu dederis mihi tuum suffragium in hac electione, ego dabo tibi meum in illa alia. Vel si ad eundem effectum promittatur Guardianatus, aut Diffinitoratus.

1251 At dico, esse simoniaca, ut constat ex dictis num. 1245.

Q U A E R E S. III.

1252 An excusari possit à simonia praxis illa; videlicet; Quod in Capitulis, in quibus diversa sunt electiones, Electores in tractatu alicujus in Generalem, aut Provincialem, conveniunt, ut posse à tales elegantur in Provinciales, Definitorates, Guardianos, &c.

Peyr. tom. 3. privil. cap. 9. num. 7. Pelliz. & alii docent, posse excusari ex duplice capite. Primo, quia sic eligendus non promittit aliquid pendens à sua libera potestate (quod solum videtur prohiberi in cap. De hoc, de simonia) si quidem quantumvis eligendus id promittat, adhuc possunt electorem illum eligere, aut non eligere, & de facto plures interdum contradicunt, ita ut in talibus electionibus, eligendus non habeat nisi proprium votum. Unde praxis ista videtur potius quedam convenientia, seu concordatio electionum faciendarum ad terminandum tractatum electionis, quam realis aliqua promissio.

1253 Secundo, quia talis tractatus est mere consularius, minimè conventionalis, aut conditionalis; tunc namque utique esset simoniacus, quia intercederet verum pactum, & promissio realis.

Diana par. 3. tr. 2. ref. 125. docet ex Rodr. & Villal. non committi simoniæ, si inter electores non interveniat pactum, sed tantum oblatio futura spei, ut si dicat: Da huic votum, & providebitur tibi de alia re.

1254 Quibus addo, præfata proxim (reali promissione seclusa) præsentibus temporibus sçpè expedire ad vitandas discordias, quæ alias prudenter timerentur; ad terminandum tractatum electionis pacifice, & sine scandalo, uti Religiosos decet; ad providendum de Superiori magis opportuno, & Religiosis magis charo, & pluries ad facilitandam electionem dignoris, aut ad vitandam electionem indigni, vel ne eveniat electio digni, digniore relicto; quæ prudenter timerentur ex sequela vocalium, quam quidem Pater posset habere, aut ex indebita eorumdem unione, non respiciente Deum, sed propriam passionem, vel humanam officiositatem; quæ uniones, non semel dici debent potius factiones per Sacros Canones, & Constitutiones damnatae, quam Religiosa fraternitas.

Tum quia, qui tenetur ad finem, tenetur ut mediis necessariis ad obtinendum finem, juxta regulam juris: Qui vult consequens, vult & antecedens conducens ad illud.

1255 Hinc Feyr. cit. n. 14. docet, electores teneri ad tractatus mere consularios præmittendos; adhibendo mediocrem diligentiam ad inquirendum dignorem.

Ad-

De I. Præcepto Decalogi. Cap. IV.

Advertendum tamen est in hujusmodi tractatibus, ut si simoniæ fugiant, in subornationem non incident.

SUBORNATORES

1256 **D**icuntur, qui donis, & promissis, comminationibus, & obsecrationibus importunis, laudibus, aut vituperationibus falsis aliquem inducere conantur, ut sibi, vel alteri suffragium in electionibus ferat: quive colligantes, aut inductiones fecerint. Ita in Constitut. nostris c. 7. num. 43. Melphi de pæniscap. 15. quest. 3.

1257 Obsecratio debet esse importuna, ita ut importet vehementem violentiam precum aptam ad extorquendum suffragium; secus, si sit civilis, & blanda. Laudes pariter debent esse importuna. Secus si quis laudet, consulat, & conferat civiliter in ordine ad sanctam electionem dignioris.

1258 Vituperationes debent esse falsæ, aut de delicto vero, sed occulto, & ita ut timorem incutiant. Ut si quis malæ linguae minetur: si non dederis mihi suffragium, publicab ero fornicarium.

1259 Colligatio, & inducere habetur, cum quis, minimè zelo publici boni, sed ut de electione disponat, alios electores allicit, & impellit, ut secum permaneant.

1260 Poenæ subornatorum sunt excommunicationis latæ sententiae reservata Generali, si electio fuerit Superiorum inferiorum; est autem reservata Papæ, si fuerit electio Generalis, ex Constit. Greg. XIII. Insuper privatio actuum legitimorum ipso facto.

1261 Requiritur tamen effectus secutus.
DE OFFICIIS ORDINUM MILITARIUM,
ET ACADEMIARUM.

1262 **M**endo in epit. ver. Simonia n. 6. & 7. hac habet:

Certò probabile est, non esse simoniæ vendere commendas Ordinum equestrium Hispaniæ; nam minimè conferuntur propter munus Ecclesiasticum, aut finem spirituali, nec requirunt Ordinem, adhuc nec primam Tonfuram, nec recitationem Horarum, & præstantur ob labores pretio estimabiles militiæ; & quamvis ex fructibus Ecclesiasticis comparentur, tamen certum est, plures accipere redditus ex ejusmodi fructibus ob tempore laborem in Ecclesia utilitatem impensum. Idem est de habitibus equestribus, quippe conceiduntur intuitu finis temporalis: & qui eos emit, non intendit emere Religionem (est sit stricta Religio quælibet equestris sicut est Ordo D. Joannis Jerosolymitani) sed

honorem, & splendorem temporalem. Et quamvis ea venditio, olim valde communicationis, sit jam prohibita, ob motivum urgentia, & ob opinionem contrariam; tamen id non tollit probabilitatem hujus opinionis, quæ ex consuetudine antiqua vendendi eos habitus, non parum roboratur; nam id numquam fuisse permisum, nisi opinioni certò probabili inniteretur.

Non est simonia, accipere, & præstare pecuniam pro gradibus, qui in Academiis conferuntur; nam omnia, quæ in eis præstantur, potestates, & privilegia, sunt bona naturalia pretio estimabilia, & quæ ad finem supernaturalem proximè & immediatè non referuntur; & quamvis conferantur potestate Pontificia, potest Pontifex conferre aliqua temporalia ad splendorem rerum spiritualium, & ad illas conducentia, sicuti illi gradus, maximè in Theologia, & juventute Canonico, conducunt.

POENÆ SIMONIACORUM.

1263 Primò, ob simoniacam collationem, & susceptionem Ordinum, etiam primæ tonsuræ, scienter habitam, incurrit excommunicationis major, & suspensio ab exercitio Ordinum susceptorum Papæ reservata, ita ut conferentes fiat suspensi à collatione cujuslibet Ordinis, etiam primæ tonsuræ.

Ob simoniæ realem in beneficio scienter contractam incurrit etiam ab utroque excommunicationis major Papæ reservata, irrita est electio, præsentatio, confirmatio, unde talis non facit fructus suos; idque etiam si à tertia persona tali modo provisus vitium illud ignoraverit; nisi suspicatus sit, ne simonia committeretur, & omnino contradixerit; vel nisi à tertio data fuerit pecunia in fraudem, ut redderetur inhabilis; vel nisi electus simoniæ ignorans, beneficium per triennium bona fide possederit, & sit inhabilis ad idem beneficium; quas poenas incurrit ipso facto, etiam si simonia sit occulta. Ad nova autem beneficia non sit inhabilis ante sententiam Judicis.

Simoniacus tenetur ipso facto renunciare beneficium, nisi dispensationem à Romano Pontifice obtinuerit, & fructus, ut potè nulliter perceptos. Non tenetur restituere fructus bona fide consumptos, sed eos, quos habet, quando mala fides incidit; quia tunc incipit esse possessor mala fidei. Eos restituere tenetur Ecclesia, cui est facta injuria.

Premium simoniæ acceptum, restituendum est ipsi danti, si non sit secuta collatio si vero

verò sic secura, probabilius, quod reititu debat Ecclesia beneficiis, quia Ecclesia tam dantem quam recipientem punire intendit; vel pauperibus, ubi est consuetudine receptum.

SIMONIA CONFIDENTIALIS

Habet locum in beneficiis; Et tunc est, quando quis alteri dat, cedit, aut procurat beneficium in confidentiam cum intentione eum obligandi, ut post aliquod tempus illud resigne sibi, vel alteri, v. gr. suo neōti, amico, &c. vel cum onere, ut pensionem aliquam, seu fructus in totum aut in partem solvat ipsi danti, cedenti, procuranti, aut alteri, ad ejusdem libitum. Hęc si nullum intercedat pactum exterius, est simonia confidentialis mentalis, si intercedat, est conventionalis; si pactum est ex utraque parte completum, est realis, ut in n. 1207.

Quantum ad ejus poenas, ait Busemb. *Simonia confidentialis completa dato & accepto beneficio licet accipiens promissionem vicissim non impleverit, inducit, 1. ex communicationem majorem utriusque parti contrahenti, Papae reservatam: 2. annulat resignationem, & collationem beneficii, in quo est commissa, & inhabilitat ad id p̄ st̄a obtinendum: 3. privat omnibus beneficiis, & pensionibus ante obsecantis, non sanen ante sententiam latam: 4 beneficia sic collata soli Pontifici reservantur.*

Quæ leges sunt lata à Pio IV. & Pio V. ad evitandas fraudes, quæ in collatione, cessione, procuratione, & consecutione beneficiorum fieri possunt.

Licitè potest Pontifex beneficium uni conferre, reservata pro alio pensione; tunc enim nil aliud facit, quam fructus beneficii dividere, partem beneficiario dando, & partem alteri benemerito reservando.

De Simonia agunt Scotus in 4. d. 25. q. 1. lit. D, T, & dist. 13. q. 2. litt. H, Mastrius disp. 14. q. 3. Bonac. tom. I. la Crux, Melphi, de Panit. c. 15. Fagnanus lib. I. C. Non sine de Arbitris, & libr. 5. tit. de Simonia, Pirhing. lib. 5. tit. 3. Clericatus c. 35. Aut. à Spir. S. tom. I. tr. 4. Cardenas disp. 27.

DE BENEFICIIS.

Beneficium Ecclesiasticum, vocatur à Decretalibus etiam Præbenda: definitur ut in n. 502.

Beneficia Ecclesiastica multipliciter dividuntur, & præsentim, alia sunt Curata, quibus est annexa cura animarum, sive quoad forum internum, qualem habent Parochi respectu suorum Parochianorum, sive contentiosa, & quoad forum externum: Et alia non curata, quibus talis cura non est annexa.

Item alia sunt duplia, alia simplicia.

Duplicia sunt, quibus est annexa aliqua solemnis qualitas juris, videlicet Cura animarum, jurisdictio, Praeminentia, aut administratio rerum Ecclesiasticarum. Hinc Archidiaconatus est duplex, quia habet præminentiam quoad locum magis honoratiorem. Simplicia sunt, quæ nullam talem solemnitatem habent, sed instituta sunt ad preces, & officia Deo persolvenda: hujusmodi sunt Canonici tam Cathedralium, quam Collegiarum.

1266 Insuper alia sunt manualia, alia non manualia. Manualia sunt, quæ conferuntur revocabiliter ad nutum Superioris: Talia sunt plura Regularium beneficia, quæ nec sunt electiva, nec curata. Non manualia sunt, quæ conferuntur in perpetuum, dum beneficiarius vivit, ita ut amoveri non possit, nisi in poenam delicti; & hęc sunt verē, & proprie beneficia.

1267 Demum. Alia sunt Collativa, quæ conferuntur à libera voluntate eorum, ad quos collatio pertinet.

1268 Alia Electiva, quæ conferuntur mediante electione à Clericis, seu Canonicis facta, legitimè à Superiori confirmata. Alia sunt Patronata, quæ nominante Patrono, ad quem spectat Clericum promovendum præsentare, ab Episcopo conferuntur.

1269 Beneficium personale, seu personatus, est illud, quod instituit ex redditibus certis, & stabilibus, auctoritate Episcopi, in favorem alicujus personæ, quæ sola, vel alii duo, aut tres, juxta voluntatem fundantis, obtineant illud, & postea beneficium cesseret, & redditus illi in alia opera convertantur, juxta mentem ejusdem fundantis.

1270 Unde personatus sunt Beneficia Ecclesiastica, quæ primam tonsuram exposcent, & obligant ad recitationem Officii Divini, sed non sunt perpetua. Vacat beneficium, si qui illud habet, nubat. Mendo in Epit. ver. Beneficium n. 18.

1271 Capellania collativa, quæ scilicet auctoritate Episcopi erigitur, ex n. 504. est beneficium, cui est annexum onus Officii Divini; adeoque dat titulum sufficientem ad Ordines Sacros, & jus spirituale ad fructus percipiendos, nec potest conferti, nisi Clerico, & à persona Ecclesiastica. Capellania verò non collativa, quæ temporalis dicitur, est illa, in cujus erectione nulla intervenit Episcopi auctoritas, sed consistit in assignatione determinata salarii pro celebrazione, & servitio præstanto; adeoque non est beneficium, nec obligat ad Divinum Officium,

num, nec dat titulum ad Ordines; nec patrum de ea (si quod fiat) est simoniæcum, bene verò, si fiat pro Collativa.

1272 Potest autem Capellania de consensu Episcopi fundari cum expressa conditione, ut non tenetur Capellanus Officium recitare, donec sit iniciatus in sacris, Mendo verb. *Capellania, n. 9.*

1273 Non potest Beneficium conferri, nisi vacet, Trid. sess. 24. de Refor. c. 19. ne quis alteri mortem procuret, aut optet.

1274 Beneficio vacante, Collatoribus conceditur tempus sex mensium, intra quos si conferre negligant, ipsi privatur pro ea vice potestate conferendi, & collatio ad proximum Superiorem devolvitur, c. 2. de concess. Præbend.

1275 Si autem provisio facienda sit per plurimum electionem pro Ecclesia Cathedrali, aut Regulari, conceditur tempus trium mensium, intra quos si electio celebrata non fuerit, provisio devolvitur ad Papam, ex jure novo Extravag. ad Regimen 13. de Præb. Pariter trium mensium tempus conceditur pro Ecclesia Collegiata, si provisio facienda sit de Prælato Ordinariam Jurisdictionem habente in Clericos sua Ecclesia. Phæbus lib. I. c. 15. ex pluribus juribus: v. numer. 1345 & 1346.

1276 Ecclesia vacanti tribus modis provideri potest: Per electionem, per postulationem, & per nominationem. *Electio*, est alicujus personæ idoneæ ad dignitatem Canonica vocatio. *Postulatio*, est quædam gratiæ petitio Superiori facta de promovendo aliquem ad Prælationem, ad quam de jure communis, propter defectum aliquem, vel impedimentum, eligi, seu promoveri non potest. Unde postulatio est personæ, quæ prohibetur eligi, non propter vitium, sed propter defectum; putâ si patiatur defectum natalium, ætatis, Ordinis, quæcunque laicus est, aut in minoribus, &c. *Nominatio*, est præsentatio unius, vel plurimi à patrono facta Prælato: ad quem spectat Clerici promotio, & Beneficium collatio.

1277 *Electio*, *Postulatio*, & *Nominatio* convenient in hoc, 1. Quod *Electio*, & *Postulatio* sit facta à majori parte Capituli. Idem dic de Nominatione, si spectet ad plures, 2. Quod repellatur indignus.

Si tamen *electio* cum postulatione concurrat: videlicet, si una pars suffragiorum Capituli postulet unam personam, & alia eligat aliam: tunc ut prævaleat postulatio, requiriatur, quod postulantes sint duas partes ex tribus.

Quod si postulantes non adæquent duas tertias partes, sed eligentes excedant unam tertiam partem, prævaleret electio, ex cap. Scriptum 40. de elect. Ratio est, quia postulatio est modus providendi extraordinarius, qui initio gratiæ: electio est modus providendi ordinarius magis fundatus in jure, & idei mius requiritur ad electionem: vid. num. 1275.

1278 Differunt in hoc, quod per electionem acquiritur jus electo ante confirmationem, jus inquam beneficii, & administrandi, nam electio dat beneficium, confirmatione verò solū dat exercitium. Per postulationem jus acquiritur postulato post postulationis præsentationem superiori factam.

Per nominationem jus acquiritur nominato post præsentationem. Unde ante præsentationem possunt postulantes, aut nominantes, à postulatione, aut nominatione recedere; minime post præsentationem.

Vérum tamen est, quod sicut, si electus administraret ante confirmationem, ejus electio cassatur, ex c. jam dudum, de præbend. Ita si postulatus administraret ante admissionem postulationem, privatur jure postulationis, ex cap. Bonæ membra. Et sic pariter nominatus, si administraret ante admissionem. Hinc electio dicitur confirmari, postulatio & nominatio admitti.

1279 Item differunt: Quia electio, & postulatio sunt tantum de uno; nominatio de pluribus, putâ de duobus aut tribus, ut priùm nominatus censetur dignior c. Quorumdam de elect.

Hinc, si unus tantum nominetur, erit quas postulatio, non nominatio.

Denique differunt, quia electio fieri debet de digniori, Conc. Trid. se. 24. de reform. c. 18. postulatio autem fit de ineligibili, non ob crimen, sed ob defectum dispensabilem, ut in num. 1276.

1280 Electio indigni est nulla: unde electus non facit fructus suos, & tenetur illos restituere.

1281 Electio digni relictio digniori, etiam per concursum, est valida, sed illicita. Imò Fagnanus in lib. 7. C. Mandato de Simonia num. 29. cum Nav. vult, quod impediens, ne post concursum beneficium detur digniori, teneatur ad restitutionem: v. infra it. de restitutione.

Diana p. 3. tract. 5. ref. 110. subdit, probabile esse, & tutum in praxi, quod electores non eneantur ad restitutionem: fatetur tamen affirmativam opinionem esse probabilem: vid. Tamb. tom. I. lib. 8. tr. 3. c. 4. §. 3.

1282 Diana cit. cum nonnullis, plures (ait) esse causas, quæ à mortali excusant eligentes minus dignum digniore relicto. Primo. Quando excessus dignitatis non est notabilis, 2. Quando dignus est indigena, dignior vero alienigena, 3. Quando major pars vult elige-re minus dignum. Quod procedit (subdit ipse) etiam si electores jurassent eligere dignorem, & sic eligendus est minus dignus, quando est magis acceptus Conventui. In simili-bus namque casibus impletur juramentum secundum rationabiliorem intentionem jurantis, 4. Si alias omisso digno, & digniore, eligen-dus foret tertius indignus, 5. Quando dignior p̄cesset alteri Ecclesie, & oportet illum postulare, 6. Quando dignior esset implicatus negotiis externis, quæ illum à residentia retardarent, 7. Si dignior non esset expertus, sicut minus dignus, 8. Quando collator tene-tur confirmare electum à Patrono, 9. Si Be-neficium ex prima sui institutione per Ecclesiam acceptata conferendum sit alicui ex cer-ta familia, vel oppido, 10. Si fundator be-neficii Parochialis p̄ficeret minus dignum, 11. Quando quis resignat beneficium. Ita ille.

1284 Illud certum est, quod dignior ille censendus est: *Qui omnibus penitatis, & respetu habito ad doctrinam, & mores utilior Ecclesia futrus judicatur. Ita com. v. infra cit. de refit.*

1284 Hinc loquendo de Superioribus Regu-larium, *Port. verb. elelio, num. 20. & 21. do-ctissimè ait:*

Si video, Petrum esse dignorem, & ta-men major pars communitatis est inclinata, infallibiliter ad Franciscum minus dignum,

sed tamen dignum: possum suffragari Fran-cisco minus digno: quia tunc frustaneum est suffragari Petro digniori, & nemo tene-tur ad actum frustaneum: Vega in sum. Moral. 1. ver. Elelio, casu I. At si major pars inclinat ad indignum, numquam dicet illi suffragari.

Denique pro complemento, & consola-tione aliquando Religiosorum, attendenda est doctrina D. Th. quodlibet 8. art. 6. quam tradit Comitolus lib. 1. resp. Monialium, qu. 77. cum multis, ubi ex D. Thom. dicit, quod licet simpliciter, & absolutè eligen-dus sit melior: hoc debet intelligi, quod non sit melior simpliciter, & absolutè; sed sufficit, quod sit melior ad hoc officium, & hic est melior secundum quid. Et ponit ibi exemplum Comitolus: quod aliquando mi-nus sanctus poterit habere majorem poten-tiam, & industriam seculariem, vel ali-quid hujusmodi, quod pro nunc magis con-

PLURALITAS BENEFICIORUM

1285 Cujuscumque generis, est prohibita eidem personæ cujusvis dignitatis, etiam si Cardinalatus honore fulgeat, à Trid. sess. 24. de reform. cap. 17.

1286 Tria autem sunt capita, quibus beneficia redduntur incompatibilia.

Primum, si requirant continuam residen-tiam personalem. Talia sunt Beneficia curata, v. gr. duæ Parochiæ, duo Episcopatus, &c. quæ prouidè eidem conferri non possunt, nisi unum in titulum, alterum in commendam temporalem.

Secundum. Si sint beneficia uniformia sub eodem teclto, v. g. duo Canonicatus in eadem Cathedrali, quamvis sint beneficia simplicia; quod dispositum est, ne ob beneficiorum confusione minuatur divinus cultus.

Tertium. Si unum ad congruum Clerici sustentationem sufficiat. Nam plura beneficia simplicia conferre eidem, cui unum sufficiat,

ciat, est bona Ecclesiæ dissipate, non dispen-sare. Item contra Cajet. qui tenet esse domi-nos quoad portionem fructuum suæ sustentatio-ni necessariam, quoad excessum verò dispen-satores; & inde, si de superfluis disponant, non in pauperes, aut Ecclesiam, teneri ad re-stitucionem.

Statuit, ut in posterum unum tantum beneficium Ecclesiasticum singulis conferatur. Quod quidem, si ad vitam ejus, cui confertur, honestè sus-tendam non sufficiat, liceat nihilominus aliud sin-plex sufficiens, dummodo utrumque personalem re-sidentiam non requirat, eidem conferre.

R EDITUUM ECCLESIAE

1287 A Conc. Rom. 2. cap. 4. sub S. Sylvestro 1. ut patet in Sum. Conc. hæc facta fuit distributio:

Commendo autem vobis omnibus mihi conser-tibus monumentum hoc, ut de redditibus Ecclesie quatuor partes sint: quarum una cedat Pon-tifici (seu Episcopo) Altera Presbyteris, & Diaconi, & omni Clero. Tertia Templorum, & Ecclesiarum reparacioni. Quarta pauperibus, & infirmis, & peregrinis.

1288 Finis hujus dispositionis ortum ha-buit, quoniam in primitiva Ecclesia fideles omnes (ut habetur Actorum 4.) vivebant in cōmuni; quia tamen laici cooperunt bona propria retinere, & modus vivendi communi-sis solum apud Clericos remansit; idè edita fuit allata dispositio.

1289 Nunc autem (ait Bardii in Selectis 1. 4. 9. 10. sell. 1. n. 8.) recensita dispositio non vi-ger cum illi rigore, saltem quoad omnia. Nam nunc Clericis Cathedralibus inferiervibus sunt assignatae Præbenda, & Ecclesiæ profabrica & supelleælibus sunt applicati quamplures redi-tus, & oblationes; ut etiam advertit Bar-di, de jure Eccles. L. 3. cap. 17. n. 7. & 8. qui idè subdit, rigorem illum de quarta parte fructuum eroganda Ecclesiæ, & Clero, remitti. Ita Bar-di. Qui concludit ad præsens servandam esse consuetudinem; v. n. 1295.

De absentia tempore, vide hic n. 513. à n. 529. ad 547. De ætate, v. tom. 3. à n. 304.

Q U A R E S I

1290 An Episcopi, & alii beneficiarii sint domi-ni reddituum, seu fructuum, qui ex suis bene-ficiis ita proveniunt?

R Espondeo, esse veros omnium fructuum dominos, Bardii cit. sell. Suarez, Valsq. Bonac. Bannes, Scotus, & alii 20. Doctores apud ipsum. Insuper ex Canonistis, Fagnan. libr. 3. cap. Si quis sane de eccl. Cler. num. 3. Pirhing, in Compred. l. 3. tit. 25. §. 2. & 3. cum aliis multis.

Est contra Panorm. Sylvest. Palud. & alios, qui volunt esse dispensatores, & administrato-

res. Item contra Cajet. qui tenet esse domi-nos quoad portionem fructuum suæ sustentatio-ni necessariam, quoad excessum verò dispen-satores; & inde, si de superfluis disponant, non in pauperes, aut Ecclesiam, teneri ad re-stitucionem.

1291 Ratio communis & firma nostræ resolu-tionis desumitur ex Conc. Trident. quod in sess. 24. cap. 12. de reform. contra beneficiarium in Curatum, Canonicum, & Præbendatum dispo-nit, quod, nisi intra duos menses à die possesso-nis, fiduci professionem emitat: *Privetur dimi-nia parte fructuum, quos ratione etiam præbende, & residentia facit suos.*

1292 Item idem Conc. in sess. 23. cap. 1. de recentis loquens statuit, quod si quis absque legitima causa à Superiori approbata, à sua Ec-clesia abit ultra tres menses, sive continuos, sive interruptos, sub eodem anno: *Eum pro ra-ta temporis absentie fructus suos non facere.*

Ex quibus locis per locum ab opposito foli-dè infertur, quod si fiduci professionem præscrip-to tempore emitant, & uti suprà, non ab-sint, fructus suos faciant; & consequenter, quod sint veri domini omnium fructuum, qui ex beneficiis Ecclesiasticis ipsis proveniunt.

1293 Idem confirmat Julius III. per Bullam, Cum scire nobis, editam 26. Junii 1550.

Unde concludo cum Fagnano cit. & aliis, Episcopos, & Beneficiatos omnes equiparari usufructuarii in vita, & usuarii in morte, quantum ad hoc, quod in vita habent verum dominium, non quidem proprietatis, & quo-dad fundos, sed quoad redditus, & fructus: v. num. 1302.

1294 Objicies pro parte opposita quosdam antiquos Canones, maxime c. Clericos. 1. q. 2. & c. Quoniam 16. q. 1. ubi Hieronymus ad Damas-cum Papam ait: *Clericos autem illos convenit Ec-clesia stipendiis sustentari, quibus parentum, & propinq' orum nulla suffragantur bona: Qui au-tent bonis parentum, aut suis sustentari possunt, si quod pauperum est, accipiunt, sacrilegium profecto committunt, & per absensionem talium, iudicium sibi manduant, & bibunt.*

1295 Resp. cum Fagnano cit. n. 16. Bardii & aliis apud ipsos, tria esse distinguenda tem-pora. Primum primitivæ Ecclesiæ, tempore Apostolorum, quo omnes fideles vivebant in cōmuni.

1296 Secundum, quo laici cooperunt bona propria possidere, & modus vivendi in cōmuni remansit solum apud Clericos. Et hoc tempore commonita fuit distributio in quatuor partes: ut in num. 1267. atque editi fuerunt relati Canones, de n. 1294. quibus dispositum fuit, ut Clerici, qui bona patri-mo-